

PRZYNALEŻĄCY (141) *part praes act*

a *pochlone, e jasne.*

sg m N przynależący (100). ◇ A przynależący (1). ◇ f N przynależąca (1), przynależąc(a) (3). ◇ G przynależąc(e)j (1). ◇ L przynależąc(e)j (1). ◇ n N przynależące (4); -e (1), -(e) (3). ◇ pl N m pers przynależący (1). *subst* przynależące (3); -é (1), -(e) (2). ◇ G przynależących (7). ◇ A *subst* przynależące (7); -é (2), -e (2) *SarnStat* (2:2), -(e) (3). ◇ I m przynależącymi (1). f przynależącymi (2), [przynależącymi]. ◇ L przynależących (9).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII w. (z Cn) s.v. przynależyty.

1. *Mający z czymś związek, dotyczący, odnoszący się do czegoś; pertinens Calep (111) :*

przynależący do czego (1): Iákoż oto y w słowiech tych przynależących do Wieczerzey iego świętey zámknioná ielt tá obietnicá/ gdy rofkázuie opowíádác śmíerć Pánílká/ y tey Wieczerzey vzywác áż do przyłzcia fwego. *WujJudConf* 220v; [*MetrKor* 1578 117/446v].

przynależący komu (4): WŁalnie then Pfálm [40] ieltth przynależący Pánu Kríftuśowi Bo s przodku w łoby zámýka dzyęk czynyenie zá wybáwienie. Też ma w łoby prorocstwo/ [...] iáko miáłá być ná łwíecie łzyroko rozławyoná Ewányelia/ y dobrodzyeyftwá Páná Kríftuśowe *LubPs* L; *RejPosRozpr* c4v; Pokázemy tákże póciechy przeciwko śmíerći. [...] iedny łpolne zniewiernymi. Drugie ná [*lege: nam*] tylie Chrześcíjáníńskym ľudzím/ przynależące. *BiałKaz* B4, E4.

przynależący k(u) czemu (2): [*Prokurator*] áby wedle łwey potrzeby mógl mieć łufzne odwłoki ku okazániu dowodow łwoich [...]/ regeftrá/ Cyrográfá/ y włzythki inne dowody iákim kolwiek obyczáiem ku łwey łpráwie przynależące. *GroicPorz* v v, kk2v.

a. *W objaśnieniach słownikowych łacińskich przymiotników odrzeczownikowych (104) :*

przynależący do kogo, do czego (98): AErarius, quod ad aes sive aerarium pertinet – Domiedzij, przinalezaczij. *Calep* 36b; Auricularius, Quod ad aures pertinet – Do vłsow przinalezáczij. *Calep* 117a; Cubicularis – łozniczij, do komorij przinalezáczij. *Calep* 274b; Definitivus – Rzecz dougodi przinalezáca. *Calep* 296b; Equester – Iezni do iazdi przinalezáci. *Calep* 369b; Fiscale – Doskarbu przinalezáce. *Calep* 421a; Heroicus – Dosławnich a wielkich rzeczy przinalezacy. *Calep* 480a; Historicus – Híftorik. Historicus, Quod ad historiam pertinet, quod historiae proprium est – Do híftory przinalezácy. *Calep* 485a; Hybernus, Quod est hyemis, hyemalis, brumalis – Ziemny [!], do zimy przinalezácy. *Calep* 492b; Legionarius – Do łiczbí takich zołnierzow przinalezáczci. *Calep* 588b; Lusorius, Quod ad ludum spectat – Rzecz do graniá przinalezáczca. *Calep* 616a; Personalis – Do perłoni przinalezáci. *Calep* 791a; Poeticus – Do poetow przinalezáci, poetowi *Calep* 816b; Senilis – Do łtarego przinalezáci, dziádowski. *Calep* 967b; Veterinarius – Przinalezáci do naiem nich koni. *Calep* 1118b, 62a, 73a, 170b [2 r.], 204a, 211a (98).

przynależący czemu (1): Aprinus – Dzikíemu wieprzu przinalezáci. *Calep* 79b.

przynależący ku komu, k(u) czemu (5): Alimentarius, Quod ad alimentum pertinet – Przinalezáca rzecz kwichowaníu, ku ziwíeniu. *Calep* 55a; Episcopus – Kudozorcy, przinalezácy [!]. *Calep* 368a, 72b, 92b, 100a.

2. *Będący czymś; incumbens JanStat, JanPrzyw; competens, concernens, pertinens JanStat (15) :*

a. Jako własność [komu] (1) : To niechay vcżyni Pan Bog nieprzyiaćielom Dawidowym/ á tho przyda/ iefli co zořtháwię ze wřlyřtkich rzeczy iemu przynależących [*quae ad ipsum pertinent*] do záránia *Leop 1.Reg 25/22*.

b. Jako uprawnienie [komu, czemu] (3) : ábyřmy z Reyefřtrów Káncelláriiey Ořwięconęgo KAżimięřzá Królá Polřkiego Oycá nářžęgo/ Przywilęý kořćiołowi Gnięźnieńkięmu przynależący/ przez Máieřtat królewřki Oycá nářžęgo dány/ [...] potwięrdzić raczyli *SarnStat 170, 642, 1091*.

c. Jako obowiřzek, zakres kompetencji (11) :

przynależcy do czego (3): wřtáwiamy/ áby Pręłáci duchowni od tákowych řlřtów řpráwiędliwořći hámuięcych przeřtáli/ á zwřáczá w řpráwách o rzeczy do řádu řwiętkięgo przynależących. Wyięwřzy řpráwy/ które Práwu Duchownęmu řá podległę *SarnStat 113 [idem (2)] 774, 936*.

przynależcy komu, czemu (7): *GroicPorz t4v;* Pokoiu y przeřpieczenřtwá y řpráwiędliwořći będe bronil/ y inne řpráwy mnie álbo wrędeowi Stárořćiemu przynależące/ przez chyřrořći y zdrády będe wypeřniał. *SarnStat 482, 311, 547, 554, 937, 944*.

przynależcy na co [= zbiorowořć] (1): Rořkazánie o chrzćie ięř powřzechnę/ ná wřzyřtek Kořćioł wobec przynależące *BialKat 256*.

Wyrażenie: »własnie przynależcy« (1): PEřfony Duchowne/ [...] iefli przed Práwem Swięckim ná kogo záłuią/ táme teř obwinionemu powinni odpowiádać/ o co by ná nie záłował/ krom rzeczy wyřřzey námięnionych Práwu Duchownemu wřáwnie przynależących. *GroicPorz t4v*.

3. Będecy częřcią częgoř, wchodzący w skłád; attinens, pertinens JanStat (11) : [*po skończonej wojnie król postanawia:*] áby wřzyřtki Zamki/ twięrdze/ miářtá/ [...] ich Biřkupom/ Kápitulom/ Pręłatom/ Opátom/ Klářtorom/ [...] ze wřzyřtkięmi ich domořtwy/ řtrzelbą/ ochędořtwy/ y wřzyřtkięmi rzeczámí przynależácęmi [*cum ... pertinentiis universis JanStat 876*]/ od tego czářu ná řwięto nárořdzenia S. Ianá Krzřćicięlá bliřko przyřřłę/ á [!] byřby záię wróconę. *SarnStat 1097, 1096*.

przynależcy do czego (1): *ZapKořcier 1587/70v;* [cztery kotły i dryfus do nich przynależący *InwMieszcz 1581 nr 231*].

przynależcy czemu (5): PEřfony Sądowi przynależące/ bes ktorych Sąd być nie moře/ ty řá: Sędžia/ Powod/ y řtroná obwiniona. *GroicPorz b, C, b, h2v, pp*.

przynależcy ku czemu (1): [*Marszałkowie koronny i nadworny*] Owo wřzyřtki rzeczy máię pořtánawiác/ przekłádác/ y ordynowác/ ták ná Dworze/ w Dworzęch/ w domięch/ komorách/ ábo pokoiach y v řtołów Królewřkich/ iáko teř w innych wrędeřćięch y wrędeřnikach/ ku rycęřřkim pocztóm Królá Ie^{řo} M. przynależących *SarnStat 311*.

a. O terytorium [do czego] (2) : Niewřpominám iáko niedawne niebeřpieczeniřtwá/ ták w řięmi Pruffkiey Xiąęęciey. Iáko y w řięmi Pruffkiey do Corony przynależącey [król] wřpokoil *BialKaz Lv; SarnStat 1091; [InwSzlachKal 1599 nr 62]*.

4. Służący do częgoř, przydatny, potrzebny, przeznaczony (3) :

przynależcy czemu (1): dla pohámowánia złych zwyczáiów w niektórych Stárořtwách/ á to w tym: iř [...] niekiedy řády řwę ná mieyřćách Wrędeowi ich nie przynależących [*in locis ab officio ipsorum alienis JanStat 431*] wřtáwiáię/ řkazáliřmy y wřtáwiamy: áby [...] *SarnStat 916*.

przynależący ku czemu (1): między którą [*ruchomą majątnością*] naczynie ku sprawianiu roley przynależące/ nie ma być poczytane. *GroicPorz* cc4v.

Szereg: »przynależący i potrzebny« (1): Rádźili potym o [...] początku podniesienia woyny ná Polaki/ wżákże zdáło lie im zmyflác/ y táic tę rádę/ y poštánowanie do czáfu/ ázby pierwey rzeczy przynależące/ y potrzebne ná ták wielką woynę zgotowáli. *StryjKron* 215.

5. W funkcji przymiotnika: *Słuszny, uzasadniony, należyty; competens, legitimus Cn (1) :*

Wyrażenie: »własnie przynależący« (1): S Służnych á włáfnie przynależących przyczyn/ ieftem k temu przypędzon Wielmożny á Miłóściwy Pánie/ Iż ty piośneczki Dawidá świętego [...] pod obronę W.P.W. poddawam y ofiáruię. *LubPs* A2.

Szereg: »słuszny a przynależący« (1): *LubPs* A2 *cf* *Wyrażenie*.

Synonimy: **1.** *należyty, potrzebny; 2.* *należny, podległy; 3.* *należny; 5.* *należyty, słuszny.*

Cf **PRZYNALEŻEĆ**

ZCh